

48844. Oratiuncula

In funere

NOBILISSIMI
AMPLISSIMI ET SPE-

ctatissimi Dn. CASPARI vom

HSSe Consulis Rigensis 20 Augusti

Anno 1610 defuncti, qui annus

ipsi fuit Climactericus siue scanalis.

adornata

à

M. HERMANNO SAMSONIO

Symmysta & scholæ Ephoro.

Seneca de breuitat: vitæ c. 20.

Lex à quinquagesimo anno militem

non cogit: à sexagesimo Senatorem

non citat.

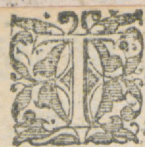
RIGÆ Livonum

Ex officina Typographica

NICOLAI MOLLINI,

1610.

*O*ram nostram vitam iter esse ad mortem non solum experientia, sed etiam sapientissimorum virorum sententijs constat. Egregie D. Gregor: lib: II moral: c 27: Quid sunt, inquit, nati homines in mundo, nisi quidam flores in campo! Homo etenim more floris procedit ex occulto, & subito apparet in publico; qui statim ex publico per mortem retrahitur ad occultum. Et nunquam in eodem statu permanet, quia dum infantia ad pueritiam, pueritia ad adolescentiam, adolescentia ad iuventutem, iuventus ad senectutem, senectus tendit ad mortem, in cursu vitæ præsentis ipsis suis augmentis ad detrimenta impellitur: & inde semper deficit, vnde se proficere in spaciū vitæ credit. Verè etiam Seneca lib: de brevitate vitæ: c 9 Philosophatur: Quemadmodum quos aut sermo, aut lectio, aut aliqua interior cogitatio iter facientes decipit, pervenisse antè sciunt, quam appropinquasse: ita hoc iter vitæ assiduū & citatissimum, quod dormientes vigilantesq; eodem gradu facimus, occupatis non apparet nisi in fine.

Non autem existimandum est, mortem improviso suo adventu obscuros solummodo & ignobiles occupare: potentioribus vero parcere. Contrarium enim iterum experientia & doctissimorum virorum

cen-

sentura testatur. S. Chrysostomus serm: de vanitate vite: vita tom: 5 graviter pariter ac pie monet.

Dicet aliquis, hominis illius magna est potentia: verū duratura in posterum usq; diem, & paulò post interitura: quod ita esse ex longè olim potentioribus patet, qui nusquam in præsentia apparent. Nec secus se habet hæc vita quā somniū aliquod ac scena, quā sublata rerum illæ omnes varietates dissoluuntur. Et ut radiante Sole tolluntur insomnia: sic in fine vitæ cuncta evanescent.

Quia igitur:

Optima quæq; dies miseris mortalibus aui
Prima fugit

Et exigua pars vita est, quam tam potentes & clari: quam obscuri & ignobiles vivunt: dolendum merito est, plerosq; homines adeo esse sui oblitos, ut non attendant, quomodo & quo fine vivant. Nemo invenitur (inquit Seneca lib: de brevitate vite: c 3) qui pecuniam suam dividere velit: vitam unusquisq; quā multis distribuit. Astricti sunt in continendo patrimonio: simul ad temporis jacturam ventū est, profusissimi in eo, cuius unius hōesta avaricia est. Hinc multi dum vivunt, plane mortui sunt & vita præditos se non sentiunt: Alij in voluptatum sordibus vo-

(2)

lutan

lutantur, feliciores vel sua opinione futuri, siin bestias
omnino conuerteretur. Alij rationem bono consilio à
Deo immortaliconcessam, in fraudem malitiāq; cō-
uertunt, & aciem mentis omnem eō intēdunt, ut ux-
orem alienā corrūpant, virginis pudicitia expugnent,
proximo vi vel fraude noceāt, ius cauillentur, iniuri-
am facient, familias jurgijs, patriam bello misceant.

Verum ab hoc vitæ genere Amplissimus & Specta-
tissimus noster consul pie in Domino IESV defun-
ctus alienissimus fuit. Ipse enim attendens, quod vita
nostra sit *συνήγορος*, aut si quid minus, omnia sua ad
verum vitæ finem retulit, hoc est, ad DEi gloriam,
animi sui cultum, & patriæ salutem. Et quia nōrat,
nō minimā partem laudis in eo esse sitam, si quis claro
loco natus sit: ideo vitam suam ita instituit, ne illi
cum *Salustio* obijci posset: Ego maioribus meis Vir-
tute præluxi: tu tuis maioribus vitæ, quam turpiter
egisti, magnas offudisti tenebras. Auis enim nostri
Consulis Iacobus vom Hoffe/qui Thoma Schoningij
filiam LUCIAM uxorem duxit, Senatoria dignita-
te in hac urbe Riga refulsit, & adilitio munere de-
functus est. Iohannes vero Schöningius Consul &
Archiprator fuit Rigensis: cuius filius Thomas
Schöningius Archiepiscatum Rigensem administra-
uit: Parens verò CASPARVS dictus fuit, simili-
ter

ter Senator & Aedilis existens. Nimirum à tam præ-
claris maioribus generosi seminis filius natus amorem
DEi eiusq; verbi cum ipso nutricis lacte suxit, totaq;
mente penitus combibit, postquam institutioni scholæ
nostræ commendatus est;

Quia vero ingenuæ mentes astra imitantur, quæ nō
quiete, sed motu gaudet: ideo consul noster nō semper
domi residere, dormire, aut cucurbitas pingere voluit:
sed iactis pietatis & bonarum literarum fundamentis
peregrinari & loca extera lustrare voluit: cum pri-
mis Belgium, Galliam & bonam partem Germaniæ.
Scimus enim hoc agnatum non nisi optima cuiq; men-
ti, & siue prisco siue nostro auro peregrinati ferè sunt
viri magni: Lipsius centur: 1 Epistol:

In illa certe peregrinatione elaxit, quomodo, quos
nobilibus populis rectores destinavit: præpotens ille
moderator rerum omnium Deus, in ijs plerūq; vir-
tus non expectet annos: sapientiæq; semina in eorum
animis & radices agant facilius & tempestivius
adolecant. Doctrinam namq; mediocrem accedente
multarum rerum experientiâ consul noster acquisiuit,
& memorabili humanitate, iustâ gravitate tempera-
tâ, aliorumq; morum elegantia ac venustate omnibus
viris cordatis sese commendabilem reddidit.

Itaq; ex longinqua peregrinatione domum redi-
ens

ens factum est, ut ab omnibus in precio haberetur, & patriciam egregia mentis virginem matrimonio iunctam acciperet, nēpe MARGARETHAM SPENCKHAVSEN. Vixit cum illa annos bene multos, quae superueniente deinde morte ex huius mundi ergastulo in caeleste contubernium commigravit.

Cum autem homo etiam secundum Dei leges sit animal sociabile, & omnem vitam solitudinem merito detestetur: ideo iterum consul noster de sociis circumspectus, quae ipsius adrepens senium subleuaret, & molestias vitae incidētes discuteret. Nuptias igitur secundas adornavit cum Gertrada Hintelmanniana femina virtutum dotibus exquisitissimis locupletata, atque cum illa usque ad vitae finem iuxit. Caterum non ita diu a tempore harum nuptiarum Consul noster in Senatum adlectus est. Cumque spirans ingenij eius vigor, indicij vis incredibilis, prompta facundia, morum gravitas vitaeque integritas omnibus in oculos incurrerent: factum ut intra breve tempus consul crearetur, & a consulatu tandem ad fastigium & cuspidem dignitatum apud nos nempe Burgomastum ascenderet. Officia certe, quibus fuit praefectus, singulari dexteritate ac fide administravit. Sceleratis fuit ^{maius} seuerus ac minax: bonis blandus ac humanus. Dorophagia abominabatur, neque divitias ut scion nebulam aut fumum captabat.

Legat-

Legatione obiit ad comitia regni Polonici, quae magno cum patriae fructu coniuncta fuit: Religionis Orthodoxae, quam hodie a reformatore Lutheranam vocamus, defensor fuit acerrimus, & articulatum se prius concidi ac comminui passus fuisset, quam a recta illa regula unici verbi divini abduci. Literarum ac literatorum summus fuit Mecoenas atque admirator: nihilque ipsi magis volupe erat, quam cum doctis viris in prandio aut cena colloquia miscere. Denique in conversatione nemini verborum asperitate gravis, sed omnibus gratus & amabilis fuit.

Nimirum hoc unum restabat adflictis ac penè prostratis infelicis Rigarebus, ut talis consul, quo se illa recreabat ac solabatur, acerba sane atque immatura ad huc morte raperetur! Olubrica & ancipitia humanae vitae curricula! O vanas hominum spes! Merito lachrymis oculi omnium fluunt: merito omnia loca lamentationibus perstrepunt atque planctu gemitibusque circumsonant. Fortè optime DEUS hoc illustri exemplo nos condocere voluisti; terram nobis non pro sede manente, sed pro hospitio datam: hanc, quae vita dicitur, non tam vitam esse, quam iter ad vitam: caelum esse nobis patriam, terram nostrum exilium.

Tu optime consul CASPARE HOEL, qui patriae & omnibus bonis in ea unice carus eras: nunc mortuus

ex aquo omnibus magis, ut sic dicam, onice acquiraris. Nescio enim qui fiat, ut carendo magis quam fruendo, quid boni habuerimus, intelligamus; Sed quia Dei voluntas nobis est pro regula, & necessitatem parendi nobis imponit: ideo tu Optime HOFL, qui fato tuo pie sanctus es, & hodierno die funeraris: Salve & Vale: quid enim dicam aliud? Salve inquam & Vale exemplū & spectamen boni consulis. Quod mortuus es, humanæ id fragilitatis fuit: quod vero pie mortuus es, diuinæ fuit felicitatis. Iterum salve bone consul, & in calo immortalis triumphas.

